

JAARVERSLAG
ORGANISATIE VOOR CLANDESTIENE
ARBEIDSMIGRANTEN
2005

OR.C.A. - Organisatie voor Clandestiene Arbeidsmigranten
Gaucheretstraat 164
1030 Brussel
Tel. +32 2 274 14 31
Fax +32 2 274 14 48
www.orcasite.be

*Met de steun van Solidariteitsactie Welzijnszorg v.z.w., OEVER v.z.w. en de Koning
Boudewijnstichting.*

INHOUDSOPGAVE

A.	inleiding	3
B.	financiering en omkadering	3
C.	algemene uitgangspunten, missie en jaarplanning 2005.....	3
1.	Algemene uitgangspunten en missie	3
2.	Jaarplanning 2005	4
D.	visieontwikkeling (actie 1).....	4
E.	deskundigheidsbevordering (actie 5).....	4
F.	uitbouwen van een vertrouwenswerking met de doelgroep (actie 3).....	4
1.	Helpdesk en dienstverlening concrete cases.....	4
a)	Thema's, sectoren en nationaliteiten werknemers	5
b)	Opvolging hulpvragen	8
2.	Informereren van de doelgroep.....	9
a)	Kadervorming van sleutelfiguren ("ambassadeurs") uit gemeenschappen met veel clandestiene arbeidsmigranten.....	9
c)	Vorming van hulpverleners.....	10
b)	Rechtenagenda voor clandestiene werknemers.....	10
d)	Informatiebrochures project Huispersoneel - KBS.....	10
e)	Vormingssessies voor de doelgroep	10
G.	opbouwen van een netwerk (werken aan naambekendheid en aanspreekbaarheid, actie 4)	11
1.	Communicatie.....	11
a)	Voorstellingsfolder en huisstijl	11
b)	Website	11
c)	Media.....	11
H.	relaties met stakeholders.....	11
I.	samenwerking met de vakbonden (actie 2)	12
J.	structureel werk / beleidswerk	13
1.	Platformgroep opvang-VMC	13
2.	Ontmoeting met en brief aan Minister van Werk: knelpunten rechtsbescherming clandestiene arbeidsmigranten	13
3.	Orde Vlaamse Balies en BJB's: rechtsbijstand voor mensen zonder wettig verblijf in arbeidszaken.....	14
4.	Andere.....	14
K.	perspectieven 2006	14
L.	besluit.....	15

A. INLEIDING

Het eerste jaarverslag van OR.C.A. heeft iets bijzonders. Niet omdat het het eerste is, maar omdat het aantoont dat je met relatief weinig middelen goede resultaten kan bereiken in een moeilijk werkdomein. Het moet dus zijn dat de goede instrumenten, netwerken en informatie aanwezig waren om een werking uit te bouwen naar clandestiene arbeidsmigranten die om één of andere reden verstoken blijven van hun fundamentele arbeidsrechten. En dat was en is ook zo.

Er was het vertrouwen van degenen die de OR.C.A.werking wilden financieren. Er was de merkwaardige inzet van binnen en buiten de organisatie, alsof er een gemeenschappelijk gevoel was: 'dit moeten we doen!'.

Maar er was ook de verontwaardiging rond de misbruiken en situaties werden aangemeld. Er was dat voortdurend zoeken naar de juiste methode om iets te bereiken voor concrete mensen en tegelijk de keuze voor een structurele benadering te respecteren.

Hoe we dat in 2005 deden kan u lezen in de volgende veertien pagina's. Een compact verslag van een werking die impact wil hebben in het domein van de mensenrechten. Want een werknemer is een werknemer.

B. FINANCIERING EN OMKADERING

Het secretariaat in de Gaucheretstraat, overgenomen van het voormalige Steunpunt Mensen Zonder Papieren, werd op 1 maart 2005 operationeel met de aanwerving van één 4/5 stafmedewerkster (Sabine Craenen). Zij werd in december vervangen voor haar zwangerschapsverlof door Katrien Depuydt.

De werking van OR.C.A. werd in 2005 gefinancierd door:

- Solidariteitsactie Welzijnszorg v.z.w.
- OEVER v.z.w..
- de Koning Boudewijnstichting

en andere donateurs.

De Raad van Bestuur heeft haar vergaderingen gehouden op 28/2, 11/4, 11/5, 30/6, 21/9 en 2/11. De algemene vergadering kwam samen op 11 april 2005.

C. ALGEMENE UITGANGSPUNTEN, MISSIE EN JAARPLANNING 2005

1. Algemene uitgangspunten en missie

De algemene uitgangspunten voor de werking van OR.CA. in 2005 stonden beschreven in de missietekst die werd opgesteld n.a.v. de oprichting van de v.z.w. op 18 december 2003:

“OR.C.A. heeft als missie de plaats en de positie van de buitenlandse niet-EU werknemers zonder verblijfs- en/of arbeidsvergunning in een aantal sectoren van de (informele) arbeidsmarkt te verkennen en in kaart te brengen, om zodoende hun fundamentele en specifieke rechten te verdedigen en te realiseren.

Deze missie wordt uitgewerkt in het perspectief van de nationale en internationale bestrijding van alle vormen van uitbuiting, discriminatie en sociale onzekerheid ten gevolge van hun illegale tewerkstelling op de informele arbeidsmarkt.

Deze missie zal worden uitgevoerd in contact en/of samenwerking met syndicale en particuliere organisaties en officiële instanties die de beschermende en menswaardige benadering van deze arbeidsmigranten en hun families tot hun doelstellingen rekenen.”

2. Jaarplanning 2005

De jaarplanning werd opgesteld in maart aan de hand van vijf acties:

- Actie 1: OR.C.A. werkt aan een visie
- Actie 2: samenwerking met de vakbonden
- Actie 3: een vertrouwensrelatie uitbouwen met de doelgroep
- Actie 4: OR.C.A. werkt aan naam- en aanspreekbaarheid
- Actie 5: verruimen van kennis van zaken

In dit jaarverslag zullen we steeds naar deze acties refereren, zij het in een iets gewijzigde vorm.

D. VISIEONTWIKKELING (ACTIE 1)

Reeds in maart formuleerde OR.C.A. een voorlopige visie op clandestiene arbeidsmigratie en het omgaan met clandestiene arbeidsmigranten in de vorm van een 10-puntenprogramma. Na een consultatieronde bij relevante actoren en gelijkgezinde organisaties werd deze voorlopige tekst in vier talen op de website (www.orcasite.be) gepubliceerd.

In oktober schreef OR.C.A. een eerste uitgebreide ontwerptekst, die voor bevraging naar de leden van de algemene vergadering werd gestuurd. Verdere consultatie van de doelgroep en relevante actoren vindt in het voorjaar van 2006 plaats. De uiteindelijke tekst zal door de algemene vergadering in 2006 worden goedgekeurd.

E. DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING (ACTIE 5)

In februari werd er door een onderzoekster van de Universiteit Antwerpen een toolkit voor de organisatie afgeleverd. Dit omvangrijk document, ook op CD-ROM gebrand, is een instrument dat de weg wijst naar alle relevante informatie over clandestiene arbeidsmigratie. Het bevat een deel basisinformatie en daarnaast ook websites, publicatielijsten en referenties van o.a. nuttige contactpersonen. De stafmedewerkster kon deze informatie gebruiken om zich in de materie in te werken.

Daarnaast werd het hele jaar door tijd uitgetrokken om – al dan niet n.a.v. concrete (hulp)vragen- bijkomende informatie over clandestiene arbeidsmigranten en hun rechtspositie op te zoeken. Sabine Craenen nam ook deel aan een tweedaagse basisvorming voor de integratiesector op het VMC en een vorming interculturele communicatie.

F. UITBOUWEN VAN EEN VERTROUWENSWERKING MET DE DOELGROEP (ACTIE 3)

1. Helpdesk en dienstverlening concrete cases

Vanaf april bereikten ons de eerste hulp- en informatievragen, voornamelijk via de toen reeds gelegde contacten met hulporganisaties en andere relevante actoren. Bovendien nam OR.C.A. in een aantal ernstige zaken zelf het initiatief om hulpverlening aan te bieden.

In 2005 werden 28 hulp- en informatievragen gesteld i.v.m. clandestiene tewerkstellings-situaties. Dit aantal kan op het eerste gezicht laag lijken, maar we mogen niet vergeten dat het een opstartende werking betrof. Bovendien bleek de behandeling van deze vragen bijzonder arbeidsintensief! Aangezien geen enkele andere organisatie of instantie de juiste expertise bezit rond clandestiene arbeidsmigranten, moest er dikwijls heel wat uitgezocht worden om op de vragen te beantwoorden. Via de behandeling van de hulpvragen bouwde OR.C.A dus een heel eigen expertise op rond clandestiene arbeidsmigranten, hetgeen een serieuze tijdsinvestering vergde.

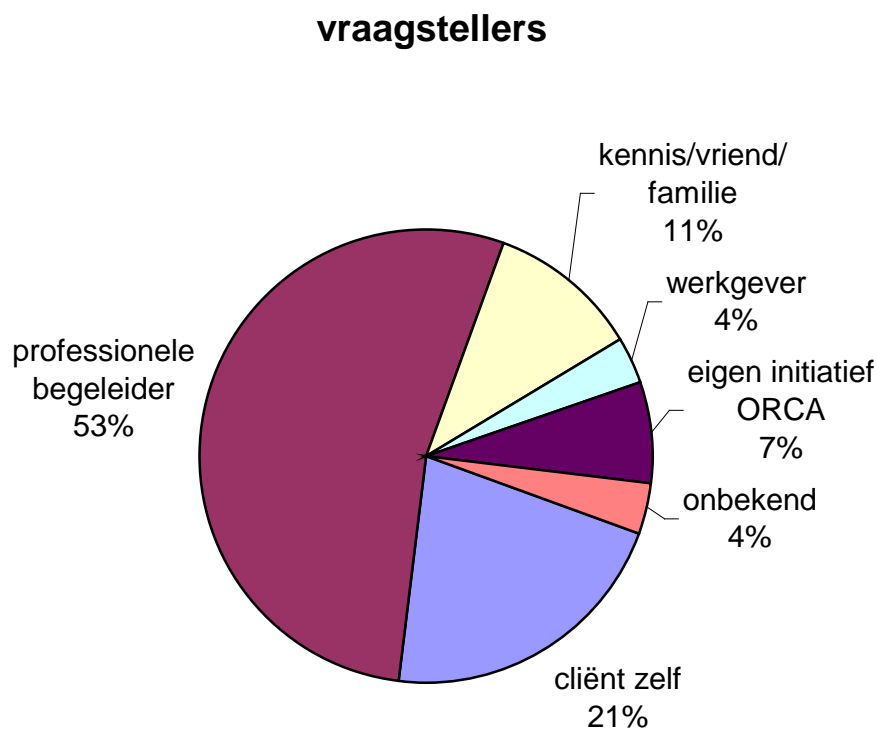
Het valt te verwachten dat het aantal hulpvragen in 2006 verder zal stijgen, aangezien de bekendheid van de organisatie alleen maar kan toenemen.

OR.C.A. werd ook occasioneel gecontacteerd voor andere vragen i.v.m. mensen zonder wettig verblijf. Voor deze vragen werd doorverwezen naar andere diensten.

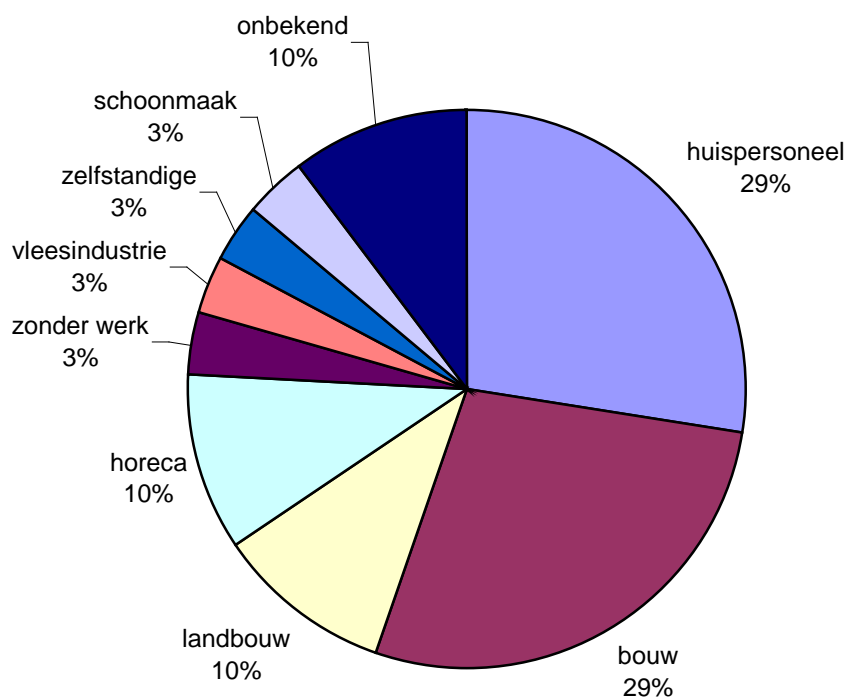
In onderstaande grafieken worden de aard van de vragen en de behandeling ervan door OR.C.A. gedetailleerd weergegeven.

a) Thema's, sectoren en nationaliteiten werknemers

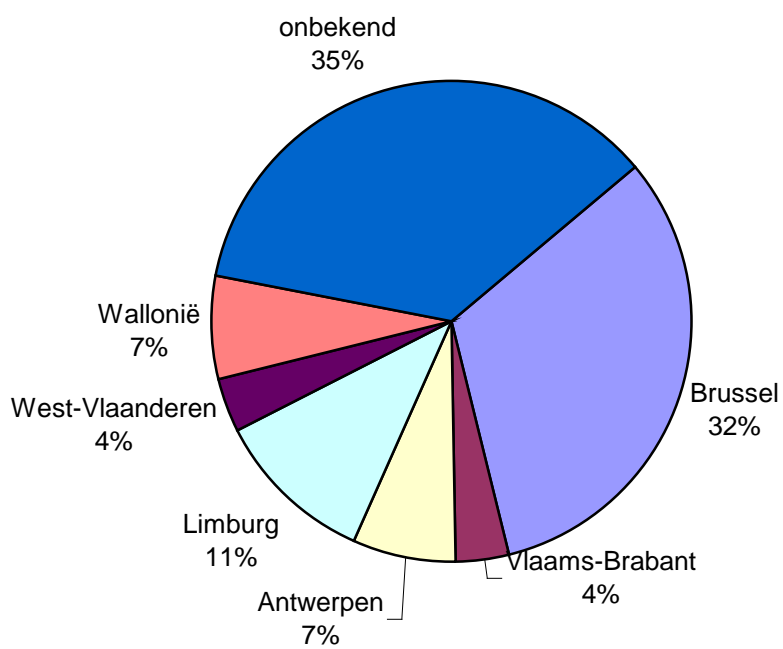
In de onderstaande grafieken wordt het percentage aangegeven van het totaal aantal vragen (28), per type vraagsteller, per nationaliteit en woonplaats van de betrokken werknemer(s) en per sector en plaats van tewerkstelling.

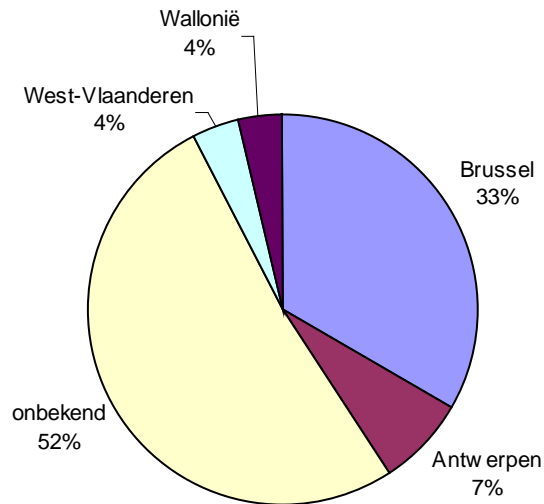
sectoren

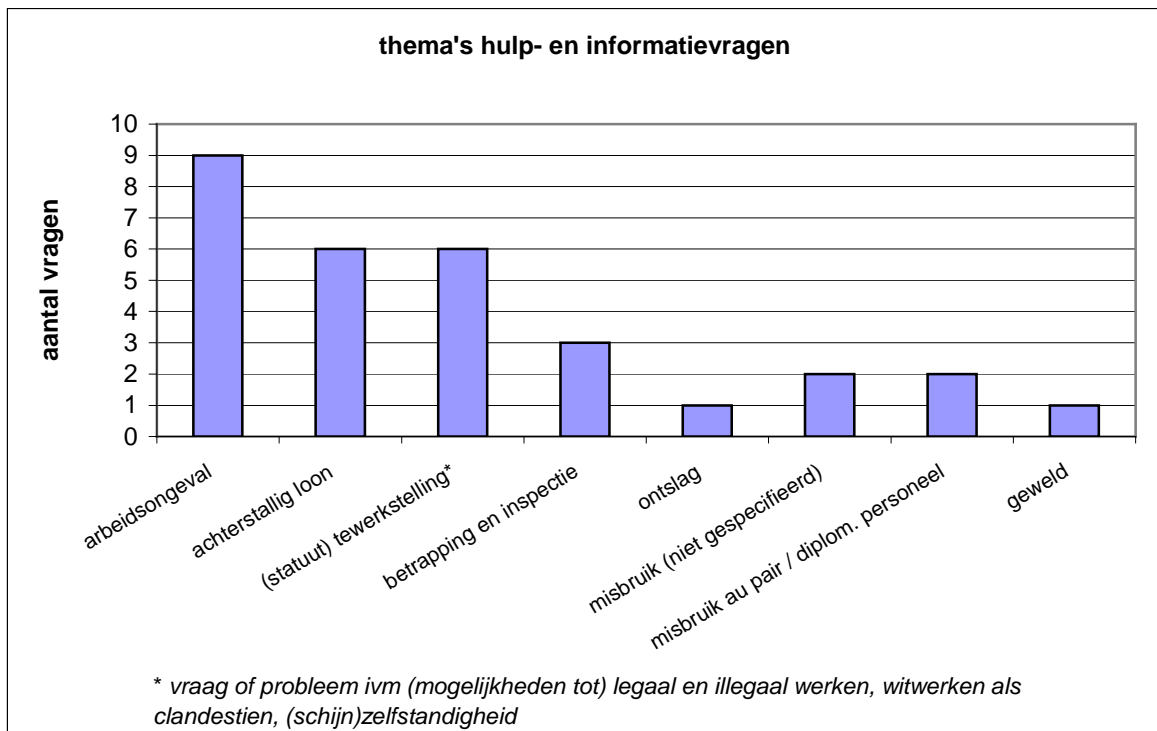
plaats tewerkstelling

woonplaats werknemer

Hieronder geven we ook het aantal vragen weer per thematiek. Sommige dossiers gingen uiteraard over meerdere thema's, we hebben alle thema's in de grafiek opgenomen die initieel gesteld werden. Uiteraard kwamen er vaak nog andere thema's naar boven bij de eventuele verdere opvolging van het dossier (bv. bij een zaak van achterstallig loon komt vaak ook ontslag zonder opzegvergoeding voor). Deze thema's zijn niet in de grafiek opgenomen.

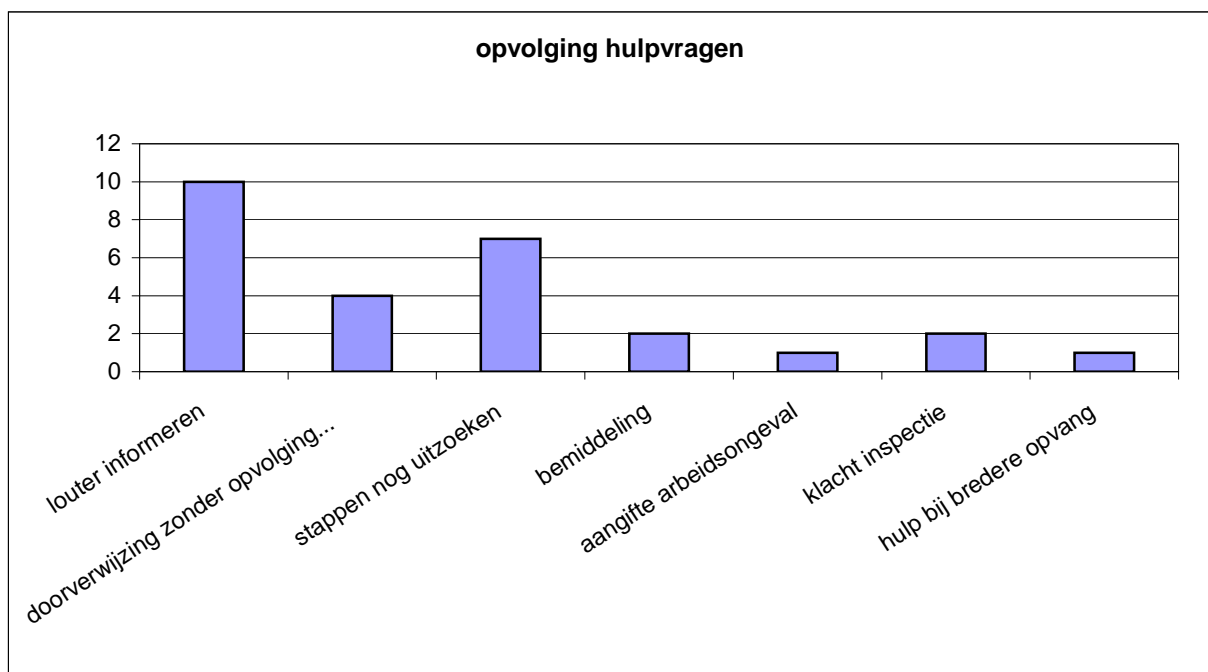

Uit deze beperkte analyse kan afgeleid worden dat OR.C.A. in de loop van 2005 vooral hulpvragen kreeg m.b.t. Oost-Europeanen, Brazilianen en Marokkanen. Voor zover bekend woonden deze werknemers vooral in het Brusselse en in tweede instantie in Vlaanderen.

Meestal ging het om tewerkstelling in de bouwsector of als huispersoneel. Ook hier concentreerde de plaats van tewerkstelling zich vooral in Brussel, waarover we iets meer hulpvragen kregen dan over heel Vlaanderen tezamen. In een groot aantal gevallen hebben we echter geen gegevens over de plaats van tewerkstelling. De hulpvragen hadden vooral betrekking op arbeidsongevallen en achterstallig loon. Daarnaast zijn er ook veel vragen over de verschillende tewerkstellingsstatuten en toegang daartoe.

b) Opvolging hulpvragen

Hieronder geven we de een overzicht van het aantal keren dat we n.a.v. een hulpvraag een bepaalde stap hebben genomen. In sommige dossiers werden er uiteraard meerdere stappen genomen. Die werden allemaal meegeteld, met uitzondering van het “informereren” dat vrijwel in elk dossier gebeurde. Enkel als dit de enige stap was hebben we dit zo genoteerd.

Interessante vraag hierbij is of deze stappen alleen door OR.C.A. werden genomen, of dat er andere relevante instanties bij werden betrokken en eventueel de opvolging geheel of gedeeltelijk hebben overgenomen. De registratie hiervan is echter niet precies genoeg gebeurd om dit op een betrouwbare wijze weer te geven. Het was wél duidelijk dat de hulpvragen zeer dikwijls een goede aanleiding vormden om vakbonden, hulpverleners en andere relevante actoren te sensibiliseren en te activeren rond de bescherming van clandestiene arbeidsmigranten. Bovendien moest het secretariaat regelmatig andere instanties contacteren voor informatie waardoor har expertise groeide.

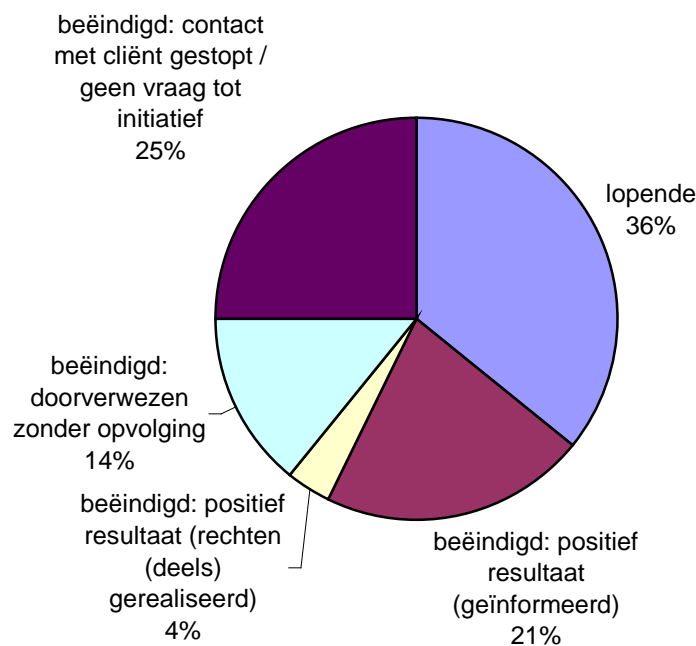
Bekijken we ten slotte de status van de verschillende cases. Bijna 40% van de dossiers was eind 2005 nog lopende.

Daarnaast werden er heel wat beëindigd doordat de cliënt geen duidelijke vraag tot initiatief meer stelde of het contact ermee stopte. Dit gebeurde bijvoorbeeld omdat de cliënt emigreerde of uitgewezen werd, onze hulp weigerde of te bang was om iets te ondernemen, maar in een aantal gevallen kennen we de precieze reden niet.

In een kwart van de dossiers werd beëindigd na een positief resultaat, meestal omdat er enkel vraag was naar informatie en OR.C.A. die informatie heeft kunnen leveren, maar in één geval werden er ook effectief een deel van de rechten van de arbeidsmigrant gerealiseerd.

status dossier

2. Informeren van de doelgroep

a) Kadervorming van sleutelfiguren (“ambassadeurs”) uit gemeenschappen met veel clandestiene arbeidsmigranten

In oktober werden er in het kader van het project internationaal huispersoneel 4 sleutelfiguren opgeleid om informatie over de rechten van clandestiene werknemers door te geven in eigen gemeenschap. De vormingen werden voor een groot stuk gedragen door een advocate die we als trainster hadden geëngageerd. Er waren ook sprekers uit de vakbond en de inspectie.

Het betrof een Poolse, Latijns -Amerikaanse, Braziliaanse en West-Afrikaanse vrijwilliger. Twee vrijwilligers startten reeds in 2005 met infosessies voor de respectievelijke gemeenschappen. De twee anderen planden het begin daarvan in 2006.

Onze West-Afrikaanse ambassadeur heeft sinds oktober twee grootschalige meetings in het Brusselse georganiseerd. Eén waarop zo'n 150 mensen aanwezig waren en een kleinere voor een 50-tal mensen (ditmaal enkel vrouwen). Hij voerde ter voorbereiding van deze sessies ook een klein 'onderzoek' uit naar de verschillende vormen en omstandigheden van clandestiene tewerkstelling van deze groep, hetgeen OR.C.A. nieuwe inzichten in de informele arbeidsmarkt in het Brusselse heeft opgeleverd.

Daarnaast begon ook de Latino - ambassadrice reeds in 2005 met haar sessies, die in heel België plaatsvonden. Zij koos ervoor om infosessies voor kleinere groepen te geven, bij de mensen thuis. Zij oordeelde dat in deze vertrouwelijke omstandigheden de informatie beter zou overgedragen en begrepen worden. Zij heeft tot nu toe een 8-tal sessies georganiseerd voor groepjes van 5 à 10 deelnemers. Door mond-aan-mond reclame krijgt zij nog steeds aanvragen voor nieuwe sessies.

c) Vorming van hulpverleners

Eveneens in het kader van hetzelfde project i.s.m. de Koning Boudewijnstichting vonden er twee vormingssessies voor hulpverleners plaats. Eén op 27/10/05 in Brussel (13 deelnemers) en een tweede op 17/11/05 in Luik (15 deelnemers). Deze trainingen werden opnieuw gegeven door de advocate, iemand uit de vakbond en de inspectie. De sessies werden door de deelnemers enthousiast onthaald.

b) Rechtenagenda voor clandestiene werknemers

OR.C.A. riep in april een redactievergadering in het leven om een "rechtenagenda" voor clandestiene arbeidsmigranten samen te stellen. De redactiegroep bestond uit leden van de RVB en AV van OR.C.A., vertegenwoordigers van de vakbonden en de sociale inspectie.

De rechtenagenda wil de doelgroep (clandestiene arbeidsmigranten) informeren, activeren en de weg te wijzen naar instanties die hen kunnen helpen i.v.m. hun arbeidsrechten. De agenda kadert in het breder project van OR.C.A. waarin ook 'ambassadeurs' uit de verschillende gemeenschappen worden getraind om hun 'achterban' te informeren.

De agenda geeft hen een concreet werkinstrument om die taak naar behoren uit te voeren. Het is de bedoeling dat er in dit boekje ook 'weekbladen' worden afgedrukt die de werknemers moeten aansporen om een dagboek bij te houden van de door hen gepresteerde werkuren, hun werkgevers, welk loon wordt uitbetaald, enz....

Onder de coördinatie van het OR.C.A. secretariaat schreven de verschillende leden van de redactieraad bijdragen voor de rechtenagenda. Er werd ook al een grafisch ontwerper geëngageerd. Tegen november was de basistekst klaar in eindredactie. Deze tekst werd ook door de redactieraad en juridische medewerkers van ABVV en het ACV nagelezen. In het werkjaar 2006 moet deze tekst verder drukklaar worden gemaakt. Hij zal ook vertaald worden. OR.C.A. gaat op zoek naar sponsors voor de druk en de vertalingen.

d) Informatiebrochures project Huispersoneel - KBS

In het kader van de samenwerking met de Koning Boudewijnstichting (KBS) werden er tevens brochures over de bescherming van (clandestien) huispersoneel verspreid binnen de Vlaamse en de Brusselse integratie- en welzijnssector.

e) Vormingssessies voor de doelgroep

Op vraag van Intercultureel Netwerk Gent (ING) gaf OR.C.A. twee vormingssessies voor een doelpubliek van clandestiene arbeidsmigranten in het kader van de reeks Maatschappelijke

Oriëntatie voor mensen zonder papieren. Het ging om een groep Turkssprekende Bulgaren (7/7) en een groep Albanezen (8/11). De sessies verliepen niet altijd even vlot maar leverden boeiende inzichten op i.v.m. de visies van de doelgroep zelf over de problematiek en over methodieken voor het spreken voor verschillende doelgroepen.

G. OPBOUWEN VAN EEN NETWERK (WERKEN AAN NAAMBEKENDHEID EN AANSPREEKBAARHEID, ACTIE 4)

1. Communicatie

a) Voorstellingsfolder en huisstijl

Na het ontwerp van een logo en een huisstijl door een ontwerpster, werd er een voorstellingsfolder (Nederlands, Frans, Engels) gedrukt in september. Al snel moesten er exemplaren bijgedrukt worden!

In dezelfde stijl werden er visitekaartjes en briefpapier aangemaakt.

b) Website

In mei wierf OR.C.A. een vrijwilliger aan om een website op te zetten. Vanaf de zomer stond er een eerste versie on-line in vier talen (Nederlands, Frans, Spaans, Engels). In het voorjaar 2006 wordt deze website verder aangevuld.

c) Media

OR.C.A. kwam ook af en toe in de media. We verstuurden één persbericht op 16 mei n.a.v. een dodelijk arbeidsongeval van een Kosovaarse vrouw tewerkgesteld bij een landbouwer in Londerzeel. Naar aanleiding van dit bericht verscheen er in de Morgen en De Standaard een artikel.

Verder namen we deel aan de persconferentie van KBS ter gelegenheid van de lancering van de campagne rond internationaal huispersoneel (25 mei). Er verschenen artikels in De Morgen, De Standaard, La Libre Belgique, Dag Allemaal en Visie. De voorzitter van OR.C.A. werd geïnterviewd voor het VTM journaal.

Het zware arbeidsongeval van een clandestiene bouwvakker die vervolgens gedumpt werd door zijn werkgever kwam uitgebreid in de pers. Naar aanleiding daarvan werd OR.C.A. geïnterviewd door Radio 1 voor het programma "De Wandelgangen" (20 mei). Het slachtoffer kwam nog verscheidene malen in het nieuws (zowel TV als geschreven pers), evenwel zonder de vermelding van OR.C.A..

OR.C.A. werd ook een aantal keren door journalisten gecontacteerd. Vaak verwezen we door. Soms werden we wel geïnterviewd maar werd OR.C.A. in het uiteindelijke stuk niet meer vermeld.

H. RELATIES MET STAKEHOLDERS

Bij het operationeel worden van het secretariaat werd werk gemaakt van de uitbouw van een netwerk d.m.v. een reeks gesprekken met relevante actoren. De gesprekken en samenwerking met de vakbonden worden behandeld onder punt I. Contacten en gesprekken i.v.m. structureel werk staan onder J.

We overlopen hier enkel de andere actoren waarmee OR.C.A. contact heeft gehad.

Er vonden heel wat kennismakingsgesprekken plaats met NGO's en diensten van maatschappelijke hulpverlening. Een kort overzicht

- De Meeting (Link=Brussel) (14/3)
- Vlaams Minderhedencentrum (VMC) (15/3)
- Regionaal Integratiecentrum Foyer (29/3)
- straathoekwerkster van v.z.w. Jeugd en stad (Brussel) (18/4)
- Caritas International/ Sociale Dienst Brussel (21/4)
- Pag Asa en het coördinatiecentrum voor opvang slachtoffers mensenhandel (27/4), Payoke (24/5)
- sociale dienst van Hispano-Belga (20/5)
- verantwoordelijke bij CIRE project "travailleurs sans droits" (19/5)
- Artsen zonder Grenzen (27/9)
- ODICE Oost-Vlaams diversiteitscentrum (vrijwilligersvergadering 28/9)
- Kerkasiel.Anders (22/10)

Verder waren er contacten en/of samenwerking met

- De Koning Boudewijnstichting (samenwerking in het kader van internationaal huispersoneel)
- INGent (cursus Maatschappelijke Oriëntatie, sessies op 7/7en 8/11)
- Vrouwenraad (vraag aan OR.C.A. om een tekstje te schrijven voor een brochure over Latina's van het Steunpunt Allochtone Meisjes)
- Fillipijnse ambassade (vroegen zelf gesprek aan, vooral geïnteresseerd in ons standpunt rond legale arbeidsmigratie) (4/10)
- Wereldmarkt van Wereldsolidariteit (27/11)
- Medimmigrant

Dankzij deze contacten werd er ook door andere organisaties ruchtbaarheid gegeven aan het bestaan van OR.C.A..

- Via het project internationaal huispersoneel van de KBS kreeg OR.C.A. heel wat bekendheid.
- Belgisch Contactpunt EU-Migratie: opname OR.C.A. in adressenlijst
- Aankondiging in de publicaties van het VMC

Langs het PICUM (Platform for international cooperation in undocumented migrants) werden **internationale contacten** gelegd met organisaties die een gelijkaardige werking hebben als OR.C.A. Zo vond een kennismakingsgesprek plaats tussen OR.C.A. en het Nederlandse OKIA (7/4) Later werd OR.C.A. uitgenodigd door OKIA bij de vakbond FNV voor een ontmoeting met de Coalition of Immokalee Workers (10/10).

Verder deelname aan aantal relevante evenementen:

- Belgian Migration Dialogue (debat economische migratie, 13/4)
- ETUC conference on Domestic Workers (14-15 april)
- Rondetafel over huisslavernij bij Amazone (30 mei)

Ten slotte organiseerde OR.C.A. ook twee **vormingsmomenten voor hulpverleners**, in het kader van het project internationaal huispersoneel i.s.m. KBS (27/10 in Brussel en 17/11 in Luik). In het kader van dit aanbod werkte OR.C.A. samen met een **advocate** en medewerk(st)ers van de sociale inspecties, voornamelijk van het **Toezicht Sociale Wetten**. Zowel de inspectie als de advocate deden een inbreng in het vormingsaanbod aan de OR.C.A.- ambassadeurs.

I. SAMENWERKING MET DE VAKBONDEN (ACTIE 2)

Vanaf maart vonden **verkennende gesprekken** plaats met vertegenwoordigers van de vakbonden. Dikwijls werd hun meteen een vraag naar input voor de visietekst gesteld of

contact en nagegaan wat de aansluitingsvoorwaarden voor clandestiene arbeidsmigranten zouden zijn.

Met het ABVV waren er verkennende contacten en gesprekken met de:

- Intergewestelijke Brussel (secretaris, dienst vorming, studiedienst en interculturele werking)
- Secretaris Algemene Centrale Brussel- Vlaams Brabant (bouw)
- Secretaris Centrale van de Voeding-Horeca-Diensten (Horval) Brussel
- De officiële aanspreekpersoon i.v.m. diversiteit: Frederic Fiore (v.z.w. Welkom)

Voor het ACV waren er contacten met:

- Studiedienst ACV nationaal
- ACV Antwerpen – project 2060
- Voeding en Diensten (studiedienst)
- ACV Bewegingscoördinator integratie en diversiteit: Johan Stassen.

Met het ACLVB waren er slechts sporadische contacten.

In het kader van concrete dossiers waren er eveneens contacten en samenwerking met:

- Juridische dienst ABVV Antwerpen
- Secretaris ABVV Algemene Centrale Antwerpen
- Juridische dienst ACV Aalst
- ACV Bouw en Industrie Aalst
- ACV Voeding en Diensten Turnhout

Daarnaast was OR.C.A. **aanwezig op één vakbondsevenement**, namelijk op de vakbondsraad van het Brusselse ABVV op 6/11 over “kentering in de industrie en omvorming van het werk.”

Verder hebben we soms **de vraag tot structurele samenwerking** gesteld, maar daarop (nog) geen antwoord gekregen.

Wel werd er **vanuit het ABVV en het ACV een bijdrage geleverd** aan de rechtenagenda. Er kwam eveneens iemand van het ACV spreken op onze ambassadeursvorming en de vorming voor hulpverleners.

Via de officiële aanspreekpersonen hielden we hen ook op de hoogte van onze initiatieven naar het kabinet van de Minister van Werk toe (zie verder).

J. STRUCTUREEL WERK / BELEIDSWERK

1. Platformgroep opvang-VMC

OR.C.A. nam deel aan de vergaderingen van de platformgroep opvang georganiseerd door het Vlaams Minderhedencentrum. We gaven o.a. input i.v.m. de in voorbereiding zijnde K.B.'s over het statuut van vrijwilligers. Concreet pleitten we voor de mogelijkheid van mensen zonder wettig verblijf om vrijwilligerswerk te doen én dat zonder meldingsplicht aan de inspectie.

2. Ontmoeting met en brief aan Minister van Werk: knelpunten rechtsbescherming clandestiene arbeidsmigranten

OR.C.A., het VMC en PRICMA hadden op 11/8 een gesprek op het kabinet van de Minister van Werk (toen Vandenbossche), naar aanleiding van een brief van PRICMA aan de Minister van Werk met de vraag om vacatures die nu al openstaan voor derdelanders ook open te stellen aan hier onwettig verblijvende vreemdelingen. Op de vergadering werd afgesproken dat OR.C.A. en het V.M.C. een inventaris zouden opstellen van de knelpunten in de rechtsbescherming van clandestiene arbeidsmigranten en die aan het kabinet zouden bezorgen. Deze inventaris werd in december inderdaad verstuurd, maar misschien mede door de ministerwissel is er tot op heden geen reactie op gekomen. De brief werd ook aan de Coördinator-generaal van het Federaal Coördinatiecomité voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude bezorgd. Wordt vervolgd.

3. Orde Vlaamse Balies en BJB's: rechtsbijstand voor mensen zonder wettig verblijf in arbeidszaken

Naar aanleiding van een concreet dossier uit onze dienstverlening merkten we dat de toekenning van een pro deo advocaat voor mensen zonder wettig verblijf voor niet-verblijfskwesties niet vanzelfsprekend is. Aangezien dit een concreet knelpunt is voor het opeisen van arbeidsrechten door clandestiene arbeidsmigranten, besloot OR.C.A. dit samen met advocate Miep Grouwels aan te kaarten bij de Bureaus voor Juridische Bijstand (BJB's) en de Orde Vlaamse Balies.

Hiervoor vond eerst een overleg plaats op een vergadering van het departement rechtshulp en rechtsbijstand van de Orde Vlaamse Balies Brussel (18/10). Vervolgens schreven we alle voorzitters van de BJB's in Vlaanderen aan over de kwestie (december). Zij stuurden dit veelal door naar de Orde die ons beloofde de zaak te zullen bespreken op hun vergadering in februari 2006. Wordt vervolgd.

4. Andere

OR.C.A. nam deel aan een hoorzitting van de Europese Commissie in verband met "Green Paper on managing an EU approach to economic migration" (14/6). We stuurden ook een reactie op dit Groenboek naar de Commissie.

K. PERSPECTIEVEN 2006

OR.C.A. volgt tijdens de eerste helft van het jaar nog dezelfde planning als in 2005. Concreet wordt tijdens de eerste helft van het jaar de visietekst afgewerkt. Naar de doelgroep toe zetten we de opgestarte heldesk en dienstverlening verder. Alle sleutelfiguren houden nu informatiesessies in hun gemeenschap.

Er vindt bovendien een overleg met de vakbonden plaats over de financiering en verspreiding van de rechtenagenda.

Op communicatievlak maken we een grote stap vooruit met de aanwerving van een nieuwe vrijwillige webmaster die de bestaande website geheel op punt zet. Ook de publicatie van de Nederlandstalige rechtengids op de site is gepland.

Uiteraard wordt elke gelegenheid m.b.t. het leggen van nieuwe contacten met relevante stakeholders verder aangegrepen.

De relaties met beide grote vakbonden worden verder aangehaald, niet alleen in het kader van het overleg over de rechtengids, maar ook op het niveau van centrales is er regelmatig overleg.

Voor de tweede helft van het jaar wordt een nieuwe planning gevolgd:

- Actie 1: organisatieopbouw
- Actie 2: deskundigheidsbevordering

- Actie 3 vertrouwenswerking met de doelgroep
- Actie 4: samenwerking met de vakbonden
- Actie 5: opbouwen van een netwerk en maatschappelijk draagvlak
- Actie 6: opstarten beleids- en structureel werk.

Voor de concrete invulling daarvan en evoluties t.a.v de vorige jaarplanning verwijzen we naar het document zelf.

L. BESLUIT

De algemene vergadering heeft dit jaarverslag goedgekeurd op haar vergadering van 19 april. De beide werkneemsters, de ambassadeurs en de vrijwilligers mogen gelukwensen ontvangen voor hun betrokkenheid op de goede start van OR.C.A. . OR.C.A. werkt met een visie, beschikt over een analyse van de situatie van de doelgroep, een jaarplan en goedgekozen acties. De algemene vergadering denkt dan ook dat het nodig is dat de werking zich kan ontwikkelen met minstens een voltijdse medewerk(st)er. Tot vandaag zijn de mogelijkheden beperkt om dat te doen. De raad van bestuur krijgt de opdracht het waardevolle van deze startfase niet te laten verloren gaan en het secretariaat meer werkings- en personeelsmogelijkheden te bieden. De algemene vergadering kijkt in vertrouwen naar het werkjaar 2006.